Trends in melkinstallaties

ZORGKOEIEN ONDERSCHAT

Melkveehouders kijken vooral naar de capaciteit bij het kiezen van een nieuwe melkstal. Maar de logistiek in de stal en de eigen melktechniek zijn daarbij erg bepalend, dat wordt nogal eens onderschat, ervaren Henk Pronk en Harm Ypma, bedrijfsadviseurs bij GEA Farm Technologies.

Capaciteit melkstal
De mens is vaker de beperkende factor dan de techniek, zeker bij nieuwe melkstallen.
Foto: Gertjan Zevenbergen

De melkmachines (voorheen WestfaliaSurge) vormen een belangrijk onderdeel van GEA Farm Technologies, een internationaal bedrijf dat het volledige pakket aan stalinrichting en -automatisering levert. Volgens Pronk en Ypma kiezen de grote bedrijven, vanaf tweehonderd koeien, bijna allemaal voor een traditionele melkstal. Zonder personeel werken is bij een dergelijk aantal dieren geen optie meer. Bovendien leveren melkrobots geen extra arbeidsbesparing op in vergelijking met de grotecapaciteit-melkstallen, zoals de buitenmelker. Toch zijn er ook in deze categorie enkele ondernemers die kiezen voor melkrobots. Op bedrijven van honderd tot tweehonderd koeien is de melkrobot licht in het voordeel. Ruim de helft kiest hiervoor. De anderen gaan voor traditioneel. De trend in de regio heeft een duidelijke invloed op de aanschaf. Maar ook de traditionele melkstallen bevatten steeds meer techniek. “De verschillen tussen de melkrobot en de traditionele installatie worden kleiner”, constateert Pronk. “De Nederlandse veehouder wil vooral snel kunnen melken en daarnaast een perfecte kwaliteit melk afleveren. Daarvoor is techniek nodig.” GEA Farm Technologies speelt daarop in door te zoeken naar automatisering die veehouders ontzorgt: automatische speenreiniging, signalering van zorgkoeien, automatisch dippen, melkklauwen die geen lucht zuigen na aftrappen.

Capaciteit

Volgens Pronk letten veehouders bij de aanschaf van een melkinstallatie in de eerste plaats op de capaciteit. “Die is echter in grote mate afhankelijk van de melktechniek. Ik ken slechts één veehouder die het lukt om vijfhonderd koeien in 2 uur te melken. Zoveel handigheid in het aansluiten van de melkstellen zag ik nog nergens.” Als je veel vuile uiers moet schoonpoetsen kost dat heel veel tijd. En de ene fokkerijlijn melkt gemakkelijker dan de andere. “De handelingssnelheid is heel bepalend voor de capaciteit”, stelt Pronk. En bij de nieuwe melkstallen is de mens vaker de beperkende factor dan de techniek.

Zorgkoeien en logistiek

Ook de logistiek van het bedrijf is bepalend voor de melksnelheid. Bij de (her)inrichting van het bedrijf moet hieraan veel aandacht worden besteed. Met name de zorgkoeien blijken op veel bestaande bedrijven letterlijk een punt van zorg. Zij moeten ‘met de hand’ worden opgehaald en naar de melkstal gebracht. Na het melken moeten ze weer worden teruggebracht naar hun afdeling. Met name op de grotere bedrijven, waar de zorggroepen in meerdere groepen worden gehouden (pas afgekalfde koeien, kreupele koeien, koeien met uierproblemen) kost het veel tijd om de groepjes naar en van de melkstal te krijgen. “De zorgkoeien worden op veel bedrijven onderschat”, stelt Ypma. Hij adviseert veehouders hier goed rekening mee te houden als zij een nieuwe stal inrichten. Niet alleen op de grote bedrijven vormen de zorgkoeien geregeld een logistiek probleem, ook op de familiebedrijven is het vaak een kwestie van handmatig halen en brengen naar melkmachine en zorgstal. En evenzo op bedrijven met een melkrobot: de koe wordt na haar melkbeurt automatisch gesepareerd, maar kan niet meer terug naar de robot – de poort zit dicht. Dat moet dan weer handmatig gebeuren. “Met een uitgekiende stalindeling kan de zorgkoeiengeleiding volledig geautomatiseerd worden”, stelt Pronk. Maar dan moet er wel goed over worden nagedacht. GEA doet tevens veel onderzoek naar de automatisering van de zorgkoeiengeleiding. Inmiddels zijn de nodige systemen op de markt. Met separatiepoortjes worden de koeien naar en van de melkstal en de betreffende zorgafdelingen geleid. <